

Liever **juf Ank** dan Thierry Baudet

SAMENLEVING

Het 'cultuur-christendom' van Baudet kan niet op tegen het verhaal van geloof, hoop en liefde, vindt **Ferdinand Borger**.

Natuurlijk is het niet vreemd dat een deel van de christenheid in Nederland gecharmeerd is van de taal van Baudet. Baudet flirt met religie. Ook Zmnako Karem is ervan onder de indruk (Opinie, 10 april). Hij citeert Baudet: "We hoeven de metafysisch grondslagen van het christendom niet te omarmen om toch de opstandingsgedachte als leidend motief van de westerse beschaving te kunnen aanvaarden". Maar over welke opstanding hebben we het als het leegste graf van de geschiedenis ter hand wordt genomen als metafoor voor herrijzend Nederland? Als theoloog gaan bij mij alle bellen rinkelen.

Jezus is niet de Phoenix die uit de as oprijst van een linkse brandstapel. Ook niet de leidsman van verzet tegen de islam. Karem denkt dat er met Baudet als cultuurchristen een nieuw soort is ontstaan die we nog niet kenden. Ook daarin vergist hij zich. Cultuurchristendom heeft al een oude traditie en heeft niet altijd de beste papieren. Al sinds de Romantiek wordt er geflirt met een mengeling van mythische en christelijke symbolen. De onvoorstelbaarheid van de opstanding doet de mens teruggrijpen naar beelden van terugkerend leven die de natuur ons aanreikt: de speelse onhandigheid van pasgeboren lammetjes op de dijken, bloemenpracht die zich weerbaar weet tegen de kou van de winter. De lente is telkens opnieuw de start van onze verwondering. Maar met deze onschuldige metafo-

Juf Ank uit 'De luizenmoeder': weg uit de cultuur van strijd en wantrouwen.

ren haal je ook minder onschuldige feiten binnen: die van de verheerlijking van de kracht van de natuur, van de voortdurende strijd om te overleven, van de overwinning van de soorten die zich het best aanpassen. Je geeft je over aan de natuurgoden wanneer je de opstanding van zijn metafysiek ontdoet.

Woorden als strijd, opstanding en herleving doen het momenteel goed in een politieke cultuur waarin we de weg kwijt zijn en onze identiteitscrisis inmiddels zijn gaan koesteren. Ook de neoliberale cultuur bedient zich graag van het woord strijd; het ligt aan de basis van ons marktdenken.

Baudet omarmt dit denken en poogt het uit te breiden. Het christendom is daarbij het middel om christenen tot

cultuurstrijders voor Nederland en Europa te maken. Maar het christendom is Nederlands noch Europees.

Nee, dan de aarzelende verwondering van juf Ank in de laatste aflevering van 'De luizenmoeder'. Op het schoolslagveld van de Klimop werd zij bij directeur Anton geroepen. Ze kreeg de baan van schoolhoofd aangeboden. Anton kon doorschuiven naar een bestuursfunctie die vrijgekomen was doordat bestuursvoorzitter Pjotr-Jan een baan had gekregen als CEO van een woningbouwcorporatie. Aarzelend bekende juf Ank dat ze ervan afzag. Sinds een half jaar was er iets gaan groeien in haar. Was ze verliefd of zwanger? Nee, het was met Kerstmis gebeurd. Ze had gesolliciteerd bij de Strohalm, de school

met de Bijbel. Pjotr-Jan, exponent van een cultuur van vechten, carrière en Audi's A6, hoonde haar weg. Met de schitterende repliek van Ank – inmiddels alle aarzeling voorbij – werd er tv-geschiedenis geschreven. Ze voerde een krachtig pleidooi weg te willen uit de cultuur van strijd, opgeblazen ego's en

Stop als samenleving met het ego van een politicus op te blazen

voortdurend wantrouwen. Als Pjotr-Jan zo graag CEO wilde zijn en dacht daarin van betekenis te zijn, dan moest die dat maar doen. Zij koos voor een ander verhaal: dat van geloof, hoop en liefde

Ik kan me niet herinneren dat er ooit op de Nederlands televisie op prime time een dergelijk krachtig pleidooi klonk om te zoeken naar een verhaal dat betekenis geeft. En nee, ik ga juf Ank niet voor een christelijk karretje spannen. Haar pleidooi was universele: stop met een samenleving waar het opblazen van het ego uitgangspunt en doel lijkt te zijn, want dat leidt alleen maar tot strijd. We gaan eraan kapot. Stop als samenleving ook met het ego van een politicus op te blazen, zou ik eraan toe willen voegen.

